

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Î R E

15 februarie 2019

mun. Chișinău

Nr. 9/2

În componența:

Președintele ședinței:

Membrii Colegiului disciplinar:

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Igor Mînăscurtă

Anatolie Minciuna

Aliona Miron

Veronica Mocanu

Stela Botnaru

Angela Otean

examinând cauza disciplinară intentată în baza sesizării depuse de avocatul Ursu Petru, în privința acțiunilor judecătorului Judecătoriei Cimișlia (sediul Central), Aramă Sofia,

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

1. La 23 octombrie 2018, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit o plângere din numele avocatului Ursu Petru, înregistrată ca sesizare, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Cimișlia (sediul Central), Aramă Sofia, pentru acțiunile presupuse a constitui temeieri de abatere disciplinară.

La 25 octombrie 2018, sesizarea a fost recepționată de Inspekția judiciară, iar prin dispoziția nr. 1049s - 1340p/m a fost repartizată și primită spre examinare.

Autorul sesizării a relatat că, la 15 iunie 2015 de către Judecătoria Cimișlia a fost primită spre examinare cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Bivol Diana împotriva lui Barbăneagră Ana privind declararea nulității testamentului nr. 9/10481 din 21 septembrie 2009, autentificat de către notarul privat Petru Elena.

La 24 aprilie 2018, judecătorul Judecătoriei Cimișlia, Aramă Sofia, prin încheiere, în temeiul art. 267 alin. (1) lit. k) Cod de procedură civilă, a dispus scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol, din motiv că la 15 martie 2018, ar fi acordat termen reclamantei pentru achitarea diferenței taxei de stat până la 24 aprilie 2018, ora 13:00, precum și a fi înlăturate alte neconformități.

Petiționarul a menționat că, nu este nici o încheiere judecătorească prin care ar fi fost acordat termen reclamantei pentru a achita diferența taxei de stat până la 24 aprilie 2018.

A indicat că, instanța de judecată în mod pripit, neîntemeiat și ilegal a dispus scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267 alin. (1) lit. k) Cod de procedură civilă, or la caz, instanța de judecată inițial nu a emis nici o încheiere (act judiciar cu privire la dispunerea amânării plății taxei de stat pe un anumit termen), iar reclamantul, cât și reprezentantul acestuia nu au fost înștiințați legal despre existența unei diferențe la plata taxei de stat (cuantumul acesteia) și necesitatea achitării ei.

Încheierea Judecătoriei Cimișlia din 24 aprilie 2018 a fost contestată cu recurs, iar prin decizia Curții de Apel Comrat din 29 iunie 2018 s-a casat integral încheierea Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 24 aprilie 2018, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță.

Susține petiționarul, că judecătorul Aramă Sofia în procesul de înfăptuire a justiției în cauza civilă nr. 2-271/15 a dat dovadă de incompetență profesională gravă și evidentă, fapt ce a afectat în mod direct dreptul reclamantului Bivol Diana de acces la justiție, precum și la judecarea cauzei sale în termen rezonabil.

Consideră petiționarul, că judecătorul Aramă Sofia a admis încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției, iar acțiunile judecătorului cad sub incidența art. 4 alin. (1) lit. c), i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și solicită să fie trasă la răspundere disciplinară.

Constatările Inspecției Judiciare

2. Prin Raportul nr. 1049s-1340p/m din 05 decembrie 2018, Inspectia judiciară a stabilit, că faptele descrise de autorul sesizării cu privire la adoptarea încheierii de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Bivol Diana împotriva lui Barbăneagră Ana privind declararea nulității testamentului, cad sub incidența art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, și anume adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Din materialele cauzei Inspectia judiciară a constatat că, la 15 iunie 2015 în Judecătoria Cimișlia (sediul Central) a fost înregistrată cu nr. 21-2-1101-15062015 cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bivol Diana împotriva lui Barbăneagră Ana privind declararea nulității testamentului nr. 9/10481 din 21 septembrie 2009, autentificat de către notarul privat

Petru Elena, repartizată în mod aleatoriu pentru examinare judecătorului Iurie Paladi.

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 02 iulie 2015, cererea înaintată de Bivol Diana împotriva lui Barbăneagră Ana a fost acceptată și primită în procedură, și s-a fixat ședința de judecată pentru data de 29 iulie 2015.

Pe cauza în speță au fost fixate mai multe ședințe de judecată.

La 17 noiembrie 2016, cauza civilă a fost repartizată repetat spre examinare judecătorului Aramă Zinaida.

În procedura judecătorului Aramă Zinaida cauza civilă s-a aflat până la 29 noiembrie 2017, fiind stabilite mai multe ședințe de judecată.

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 433-VIII din 13 noiembrie 2017, Aramă Zinaida a fost eliberată din funcția de judecător la Judecătoria Cimișlia la data de 29 noiembrie 2017.

În legătură cu demisia judecătorului Aramă Zinaida, la 04 decembrie 2017, cauza civilă în speță a fost repartizată repetat spre examinare judecătorului Aramă Sofia.

Prin încheierea din 06 decembrie 2017 s-a stabilit termen pentru examinarea cauzei pentru data de 12 decembrie 2017, orele 10:00. Ședința de judecată din 12 decembrie 2017 a fost amânată pentru data de 23 ianuarie 2018.

Ședința de judecată din 23 ianuarie 2018 a fost amânată pentru data de 15 martie 2018, fiind acordat termen suplimentar reprezentantului pârâtului pentru a face cunoștință cu cererile înaintate în ședința de judecată și reprezentantului reclamantei pentru a înlătura neajunsurile cu privire la anexarea înscrisurilor.

Ședința de judecată din 15 martie 2018 a fost amânată pentru 24 aprilie 2018, fiind acordat termen suplimentar reprezentantului reclamantei pentru a înlătura neajunsurile la cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 24 aprilie 2018 (judecător Aramă Sofia) cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Diana împotriva lui Barbăneagră Ana privind declararea nulității testamentului nr. 9/10481 din 21 septembrie 2009 autentificat de către notarul privat Petru Elena, a fost scoasă de pe rol, din motivul că partea reclamantului nu a prezentat instanței dovada achitării diferenței taxei de stat.

Nefiind de acord cu încheierea respectivă, la 02 mai 2018, reclamanta Bivol Diana și reprezentantul ei, avocatul Ursu Petru au declarat recurs, prin care au solicitat casarea încheierii Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 24 aprilie 2018, cu trimiterea cauzei pentru judecare în fond.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 29 iunie 2018 a fost admis recursul declarat de către reclamantul Bivol Diana și reprezentantul ei, avocatul Ursu Petru, casată integral încheierea Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 24 aprilie 2018 adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bivol Diana împotriva lui Barbăneagră Ana privind declararea

nulității testamentului cu nr. 9/10481 din 21 septembrie 2009, autentificat de către notarul privat Petru Elena, cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată în aceeași instanță, în același complet de judecată.

Instanța de recurs a constatat că, conform conținutului procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 martie 2018, instanța de fond a acordat termen suplimentar reprezentantului reclamantei pentru a înlătura neajunsurile din cererea de chemare în judecată, în legătură cu acest fapt s-a amânat ședința de judecată.

Respectiv, încheierea Judecătoriei Cimișlia din 24 aprilie 2018 a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, chestiunea privind amânarea taxei de stat se soluționează de către instanța de fond în baza art. 168 Cod procedură civilă până la acceptarea de către instanța de fond a cererii de chemare în judecată. Instanța însă, mult mai târziu, la 15 martie 2018 a emis încheierea protocolară privind acordarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor reprezentantului reclamantului fără a emite încheierea motivată în acest sens.

Opinia judecătorului vizat în sesizare

3. Potrivit art. 23 alin. (2) lit. b) Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, *inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea este obligat să solicite judecătorului subiect al sesizării opinia scrisă cu privire la circumstanțele invocate în sesizare.*

Astfel, judecătorul Aramă Sofia a explicat că sesizarea avocatului Ursu Petru este neîntemeiată. La explicație a anexat fișa de repartizare repetată a dosarului; încheierea din 04 decembrie 2017; încheierea din 06 decembrie 2017; copia de pe procesul-verbal al ședințelor de judecată și încheierea din 24 decembrie 2017.

Aprecierea Plenului Colegiului Disciplinar

4. Analizând temeiurile invocate în sesizare, raportul Inspecției Judiciare, explicațiile judecătorului vizat, precum și materialele administrate, Plenul Colegiului disciplinar ajunge la concluzia de a înceta cauza disciplinară intentată în privința judecătorului Aramă Sofia, în temeiul art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 3 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, *judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare numai în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art. 4.* Deci, legislatorul a stabilit expres care sunt condițiile angajării răspunderii judecătorului, inclusiv a răspunderii disciplinare.

Astfel, Colegiul disciplinar remarcă faptul, că potrivit sensului legii, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii unei abateri disciplinare de către judecător.

În acest sens, Plenul Colegiului disciplinar subliniază că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia : latura obiectivă și subiectivă, în lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Colegiul disciplinar reține că judecătorului Aramă Sofia i-a fost imputată comiterea abaterii disciplinare prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. b) Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, din motiv că a adoptat o încheiere judecătorească prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice.

Potrivit art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, *constituie abatere disciplinară adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

La caz, prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 24 aprilie 2018 (judecător Aramă Sofia) cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Diana împotriva lui Barbăneagră Ana privind declararea nulității testamentului nr. 9/10481 din 21 septembrie 2009 autentificat de către notarul privat Petru Elena, a fost scoasă de pe rol din motivul că partea reclamantului nu a prezentat instanței dovada achitării diferenței taxei de stat.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, la 02 mai 2018 reclamanta Bivol Diana și reprezentantul ei, avocatul Ursu Petru au declarat recurs, solicitând casarea integrală a încheierii Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 24 aprilie 2018, cu trimiterea cauzei pentru judecare în fond.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 29 iunie 2018 a fost admis recursul, casată integral încheierea Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 24 aprilie 2018 cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată în aceeași instanță, în același complet de judecată.

Astfel, Plenul Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii reține că, într-adevăr Curtea de Apel Comrat, prin decizia din 29 iunie 2018 a admis recursul declarat de către reclamantul Bivol Diana și reprezentantul ei, avocatul Ursu Petru, casând încheierea Judecătoriei Cimișlia

(sediul Central) din 24 aprilie 2018. Însă, faptul casării unei hotărâri sau încheieri judecătorești nu constituie în sine o încălcare, ce ar atrage răspunderea disciplinară a judecătorului.

În acest sens, se menționează că, independența judecătorească impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influența din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual.

Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor. În calitate de excepții pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția.

Din conținutul deciziei instanței de recurs, nu rezultă aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației, contrar practicii judiciare uniforme de către judecător.

A se menționa că, judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile ce urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Din aceste raționamente, considerentele judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri/încheieri într-o anumită cauză, hotărâre judecătorească care a fost anulată sau modificată, nu poate servi în calitate de temei determinant unic pentru sancționarea judecătorului.

În aceste condiții Colegiul disciplinar consideră că faptele invocate de autorul sesizării, precum că acțiunile judecătorului Aramă Sofia constituie abatere disciplinară, prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nu și-au găsit confirmarea.

Prin prisma celor expuse, Colegiul disciplinar consideră că faptele indicate în sesizare, nu pot fi imputate judecătorului Aramă Sofia ca încălcări ce ar constitui abateri disciplinare, prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Concluzionând cele menționate, Colegiul disciplinar menționează, că potrivit prevederilor art. 36 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul disciplinar poate hotărî încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Având în vedere faptul că în urma examinării cauzei disciplinare în faptele/acțiunile judecătorului Aramă Sofia nu s-au constatat careva abateri disciplinare, Colegiul disciplinar dispune încetarea procedurii disciplinare.

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) lit. c), art. 39 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar

HOTĂRĂȘTE:

Se încetează procedura disciplinară intentată în temeiul sesizării depuse de avocatul Ursu Petru, în privința acțiunilor judecătorului Judecătorei Cimișlia (sediul Central), Aramă Sofia, din motiv că nu a fost comisă abaterea disciplinară.

Hotărârea poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței:	/semnatura/	Țadejda Toma
Membrii Colegiului disciplinar:	/semnatura/	Ēlena Cobzac
	/semnatura/	Ĭgȃr Mînăscurtă
	/semnatura/	Anatolie Minciuna
	/semnatura/	Aliona Miron
	/semnatura/	Veronica Mocanu
	/semnatura/	Stela Botnaru
	/semnatura/	Angela Otean